

ה"ת 27945/09/17 - ברטי גלילי נגד משטרת ישראל/מדור תביעות פלילי ת"א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 27945-09-17 גלילי נ' משטרת ישראל/מדור תביעות פלילי ת"א

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המבקשים:
ברטי גלילי
ע"י ב"כ עו"ד יעקב שקלאר
נגד
המשיבים:
משטרת ישראל/מדור תביעות פלילי ת"א
ע"י ב"כ עו"ד הדר פרשר

החלטה

רקע וטענות הצדדים:

1. לפני בקשה להשבת תפוס לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] תשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפסד פ**"). על פי המפורט בבקשה במסגרת חיפוש שנערך אצל המבקש נתפסו טלפונים ניידים של המבקש (להלן: "**הטלפונים הניידים**") וסכומי כסף מזומן במטבעות שונים כמפורט להלן: סך של 71,900 ₪ , 9,550 אירו, 900 \$ (להלן: "**הכסף**") ומתבקשת השבתם.

2. עובר למועד הגשת הבקשה הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים על פי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: "**הפקודה**") והחזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית על פי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודה.

על פי עובדות כתב האישום הקים המבקש בדירתו (להלן: "**הדירה**"), בתוך חדר אשר דלת הכניסה אליו הוסתרה באמצעות כונית ספרים (להלן: "**החדר הסודי**") מעבדה משוכללת לגידול סמים מסוכנים (להלן: "**המעבדה**"). בעובדות כתב האישום מפורט כי המבקש גידל במעבדה 18 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 16.93 גרם נטו ללא רישיון מאת המנהל. בנוסף, החזיק המבקש סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 229.34 גרם נטו, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 769.72 גרם נטו וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 8.9 גרם. בסך הכל החזיק המבקש סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 1,016.19 גרם נטו וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 8.9 גרם שלא לצריכתו העצמית, ללא היתר כדין וללא רישיון מאת המנהל. המבקש אף החזיק בדירה את הכסף אשר נתפס במסגרת החיפוש שנערך.

לצד כתב האישום בקשה להכרזת הנאשם כסוחר סמים ולחילוט הכסף שנתפס.

3. ב"כ המבקש עותר כאמור לשחרור הכסף. לטענתו הכסף אשר נתפס שייך למבקש, מקורו בעסקיו ואין הוא קשור לעבירות בהן מואשם הנאשם. בנוסף טען כנגד קיומו של יסוד סביר לחשד שהכספים התפוסים קשורים לעבירות המיוחסות למבקש. בעת הדיון שהתקיים ובהודעת העדכון ששלח לבית המשפט לאחר קיומו של הדיון הרחיב ב"כ המבקש וטען כי לפני פניה לחזקות הקבועות בפקודה על המשיבה לעמוד בנטל להוכיח את הנדרש בסעיף סעיף 36א(ב) לפקודה, קרי, שהמבקש הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים, או שהיה אמור להפיק רווח כאמור. לטעמו, המשיבה לא עמדה בנטל ולו הקל ביותר, משלא קיים כל בדל של ראייה המלמד על הפקת רווח מעסקת סמים או על כך שהמבקש היה עתיד להפיק רווח מגידול הסם.

4. כך הפנה להסברו של המבקש לפיו נוהג לעשן סמים מידי יום ביחד עם בת זוגו ולכן העדיפו לגדלם על מנת שלא לקנותם מעבריינים וכדי שיהיה זמין. עוד הפנה לאופן שבו נתפסו הסמים, שלא היו מחולקים למנות מה שמלמד לטענתו על היות המבקש צרכן הסמים. כן הפנה ב"כ המבקש למקורות כספיים שהיו ויש למבקש ללא כל קשר לעסקאות סמים. כך טען שהמבקש הוא איש עסקים ברמה בינלאומית, בעליו של מלון מפואר בכרתים, מועדון וחברה לתוספי מזון ופטריות בישראל וכן בן לאחת ממשפחות היהלומנים הגדולים בבורסת היהלומים. ב"כ המבקש הפנה לשיתוף הפעולה של המבקש בחקירה ולהכחשותיו הגורפות באשר להפקת רווח מהסמים. בנוסף טען להפרכת החזקה גם אם יוכרז המבקש סוחר סמים.

5. המשיבה מתנגדת להשבת הכסף למבקש ומפנה לבקשת החילוט. באשר לטלפונים הניידים - נתנה הסכמתה להשבתם. בכל הנוגע לכסף טענה ב"כ המשיבה כי מדובר בכסף שנתפס במהלך חיפוש בביתו של המבקש, אשר הושג כחלק מביצוע עבירות הסמים בהן מואשם המבקש, עבירות של גידול והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, העונות להגדרה של עסקת סמים כמפורט בפקודה ודי בהן כדי להקים את החזקה הקבועה בסעיף 36א(ב) לפקודה. בהקשר זה הפנתה לכמות הסמים שנתפסה, למעלה מקילו, אשר לטענתה ביחד עם מכלול הראיות בתיק מהווה ראייה להפקת רווח מהסמים. ב"כ המשיבה הפנתה להודיית המבקש בחקירתו לפיה הוא מגדל סמים ולכך שהודה שקנה פרחים וזרעים ואף הסביר שזו הפעם השלישית שהוא מגדלם. עוד הפנתה לתשובותיו בחקירתו בנוגע למקור הכסף.

האם ביססה המשיבה בראיות לכאורה את הצהרת המבקש כ"סוחר סמים":

6. כידוע, לתפיסה לפי הוראות הפסד"פ שלוש תכליות עיקריות, מניעתית, ראייתית ותכלית של חילוט. בשלב שלאחר הגשת כתב אישום, במקרה בו תכלית התפיסה היא לצרכי חילוט, הרף הראייתי אותו יבחן בית המשפט בשקלו את הבקשה הוא רף של ראיות לכאורה בניגוד לזה הנבחן טרם הגשת כתב האישום שהוא "יסוד סביר להניח" הדומה לחשד סביר בהליך המעצר (ר' דברי כבוד השופטת ארבל בש"פ 8353/09 **מגאלניק נ"י מדינת ישראל** (26.11.2009)).

7. השאלה הצריכה לעניין במקרה דנן היא האם קיימות ראיות לכאורה לכך שהמבקש עונה להגדרה "סוחר סמים" המפורטת בסעיף 36א(ב) לפקודה. במילים אחרות, האם קיימות ראיות לכאורה לכך שהמבקש הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מכך, בהינתן שיורשע בביצוען של העבירות המוגדרות כ"עסקת סמים".

8. אין חולק והמבקש מאשר כי גידל, יצר, הכין והחזיק סם מסוכן בדירה בכמויות המפורטות בכתב האישום, כפי שעולה גם מהודעותיו במשטרה. מכוח החזקה שבסעיף 31(3) לפקודה המדובר בהחזקה שלא לצריכה עצמית. הסבריו של המבקש לפיהם החזיק בכמויות הללו לצריכה עצמית (של בת זוגו ושלו) אינם מספקים ולא די בהם כדי להפריך את החזקה, ודאי שבשלב זה של בחינת הראיות ובשים לב למבחנים הידועים לבחינת ראיות בשלב זה. בנסיבות אלה מצאתי קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות למבקש בכתב האישום המוגדרות כ"עסקת סמים" בסעיף 1 לפקודה.

9. ועתה לבחינת קיומן של ראיות לכאורה ביחס להכרזת המבקש "סוחר סמים": כאמור, על פי המפורט בהודעותיו טען המבקש כי החזיק את הסמים ואף גידל אותם לצריכה עצמית של בת זוגו ושלו ולעיתים כיבד חברים. הסבר זה אינו מניח את הדעת בראי כמות הסמים הגדולה שנתפסה לצד גידול של 18 העציצים בחדר סודי. באשר לכמות שנתפסה ובשים לב לגרסת המבקש לפיה מעשן כ-3-5 גרם ליום, הרי שמדובר בכמות של פי 200 ויותר מהכמות בה הוא משתמש מידי יום. גם אם אקח בחשבון שבת זוגו (ענבר דנון) השתמשה כרצונה בסמים, עדיין המדובר בכמות אדירה. בנוסף, גם אם נתייחס לכמות של 15 גרם עדיין המדובר בפי 67 מהכמות לצריכה עצמית. עצם גידול 18 העציצים במעבדה אף מקשה עוד יותר על קבלת גרסתו. בגידול 18 עציצים בתנאי מעבדה, תוך שימוש בציוד רב ומשוכלל כמפורט בתיק החקירה קיים לכשעצמו פוטנציאל להפקת כמות משמעותית של סם, הרבה מעבר לזה המשמש לצריכה עצמית. גם בכך יש כדי ללמד על כך שהמגדל הפיק רווח או אמור היה להפיק רווח מעסקת סמים. הדעת נותנת כי מי שמגדל סמים לצריכתו העצמית יגדל עציץ אחד או עציצים בודדים אך לא 18 עציצים. לא מצאתי כל הסבר מניח את הדעת ע"י המבקש לעניין זה בחומר הראיות, וודאי שלא לשלב בחינת קיומן של ראיות לכאורה.

10. בהקשר זה אבהיר כי טענותיו של ב"כ המבקש בדבר גודל העציצים ומועד פריחתם לצד כמות סם שהוגדר על ידו כפסולת, אין בהן, בשלב זה של ההליך, כדי להביא לקביעה לפיה לא קיימות ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות לנאשם לפיהן החזיק וגידל סמים שלא לצריכתו העצמית ולהביא לסתירת החזקה שבסעיף 31(3) לפקודה. כן אין בהן בשלב זה של ההליך כדי להביא לקביעה לפיה אין סיכוי סביר שהמבקש יוכרז כסוחר סמים. גם הפנייתו לדברי החוקרת בחקירתה של ענבר דנון לפיהם 1.191 גר' מהווה פסולת לא די בה בשלב זה, ובראי חומר הראיות וגרסתו של המבקש כדי להביא למסקנה שונה. במאמר מוסגר אעיר כי בחשבון פשוט המשקל המפורט על ידי החוקרת בשאלה אינו עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום וחוות דעת המומחה ביחס לסמים שנתפסו המצויה בחומר הראיות.

11. בנוסף, הכספים אשר נתפסו וסכומם, לצד העדר הסבר ממשי או אסמכתאות למקורם ולסיבה שסכום זה נתפס במזומן אינם תומכים בגרסת המבקש ויש בהם כדי לחזק את המסד הראייתי שבידי המשיבה (לצד החזקה) לפיה אין המדובר בגידול לצורך צריכה עצמית ולו לכאורה. בנוסף, הכספים שנתפסו אף מהווים, בין יתר הראיות, ראיה לכאורה לכך שהמבקש הפיק רווח מעסקת סמים.

12. על פי הודעות המבקש בתיק החקירה לא ניתן הסבר מניח את הדעת למקורם של הכספים כשלגרסתו הכללית של המבקש המדובר בכספים מהכנסותיו השונות וירושה שקיבל. גם בעת הדיון לפני, למעט טענות מצד ב"כ המבקש בדבר יכולותיו הכלכליות הניכרות של המבקש והיותו איש עסקים מצליח וכן למשפחה עשירה, לא הונח בדל של ראיה ממשית באשר לכסף שנתפס ומקורו. נתתי דעתי לגרסת המבקש "תמיד טוב שיהיה כסף בבית" ולהודעת ענבר דנון מיום 21.6.17 ש' 192 לפיה המבקש אמר לה שאינו אוהב בנקים ועליו לקחת כספים למלונו שביוון ולכן מחזיק בביתו סכומי כסף גבוהים. יש לזכור שגרסה זו של החזקת הכספים לצורך העברתם ליוון לא נשמעה מפי הנאשם. בנוסף, בין הכספים התפוסים סך של 71,000 ₪ בשקלים, המהווה חלק גדול מהסכום שנתפס ואינו עומד בקנה אחד עם ההסבר.

13. בניגוד לנטען על ידי ב"כ המבקש, אינני סבורה שמאחר ולא נתפסו סמים מחולקים למנות, וכן לא נתפסו משקל, כלים לחלוקה או שקיות יש לקבוע העדר קיומן של ראיות לכאורה לכך שהמבקש אמור היה להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים. אמנם בע"פ 170/07 **ליאור מטיס נ' מדינת ישראל** (19.11.2007) מצאה כב' השופטת ברלינר בחלוקת הסם ל- 28 שקיות נפרדות ראיה לכך שהמערער היה אמור להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים, אך אין המדובר בתנאי שאין בלתו לצורך הכרזה כ"סוחר סמים" במקרים של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. הגם שעצם החזקת סם שלא לצריכה עצמית לבדה, אין בה כדי להביא באופן אוטומטי להכרזה על המבקש "כסוחר סמים", הרי ששילוב הראיות בתיק שלפני, בשלב זה של ההליך, די בהן לטעמי כדי להקים ראיות לכאורה, גם כאשר הסם לא נתפס מחולק למנות ובשים לב לגידול הסם על ידי המבקש.

14. נוכח כל המפורט לעיל, והשלב הדיוני בו אנו מצויים, מצאתי כי קיימות ראיות לכאורה כנדרש להכרזתו של המבקש כסוחר סמים ומשכך גם להקמת החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה.

הפרכת החזקה בסעיף 31(6) לפקודה:

15. ב"כ המבקש טוען כי הכספים שנתפסו כשרים ומקורם בעסקיו ורכושו של המבקש. משכך, גם אם ימצא בית המשפט להכריז על המבקש כסוחר סמים, לא יורה על חילוטם בהתאם לסעיף 31(6)(א)(א) לפקודה. כידוע, לשם הפרכת החזקה יהיה על המבקש להוכיח את הסייגים לחזקה בנטל הוכחה של מאזן ההסתברויות ואין די בהעלאת ספק בדבר אי כשירות הכספים (ראו: ע"פ 5680/15 **סעיד נ' מדינת ישראל** (27.10.15) וההפניות שם).

16. במקרה דנן, לבד מטענות במסגרת החקירה ובבית המשפט בדבר היות המבקש איש עסקים בעל אמצעים וכן למשפחה בעלת ממון כאמור לא הוצגה כל ראיה ובכלל זאת מסמכים המלמדים כי הכסף, למעלה מ-100,000 ₪, הגיע ממקורות הכנסותיו של המבקש, החזרי הלוואה שנתן לפני מספר שנים או מכירת יהלומים במאות אלפי דולרים כפי שטען (הודעת המבקש מיום 25.6.17 ש' 65-66). העובדה שהמדובר בכסף מזומן שלא ניתן לשייכו למקור ספציפי ולא הוצגו ראיות המלמדות על שיוכו כאמור מצד המבקש, עליו הנטל להפריך את החזקה, פועלת לחובתו. יש לזכור כי קבעתי קיומן ראיות לכאורה לכך שהמבקש יוכרז "סוחר סמים" וכי הכספים נתפסו בדירתו. בנסיבות אלה, אני מוצאת שהכסף שנתפס בר חילוט, ולו לכאורה.

16. משמצאתי כי קיימות ראיות לכאורה להכרזת המבקש "סוחר סמים" וקושי בטענות להפרכת החזקה שבסעיף 31(6) לפקודה לצד קיומה של תכלית של חילוט לתפיסה, טרם החלטה בבקשה, יש לערוך איזון בין חזקת החפות העומדת למבקש המחייבת פגיעה מינימלית ככל שניתן בזכויותיו הקנייניות בשלב זה של ההליך, אל מול האינטרס הציבורי שבהבטחת החילוט היה ויורשע המבקש ויוכרז כסוחר סמים, ובית המשפט יורה על חילוט רכוש.

17. במקרה זה, מטיעוני ב"כ המבקש וגרסת המבקש עצמו בחקירתו עולה כי המדובר במי שאינו זקוק לכסף שנתפס לצרכים קיומיים או לכל צורך דחוף אחר. לצד זאת סוג התפוס (כספים) הוא כזה אשר לא ניתן להבטיח את תכלית חילוטו תוך קביעת תנאים לצד השבתו למבקש כסוג של "חלופת תפיסה", בניגוד לסוג תפוסים אחר. בנוסף, כאשר עסקינן בכסף מזומן הרי שזה אינו מתכלה, מתבלה או מתיישן כדוגמת תפוסים אחרים (רכבים או חפצים אחרים בדמות טלפונים, מחשבים וכו'). בנסיבות אלה, הנזק שעלול להיגרם למבקש, ככל שלא יורשע ו/או לא יוכרז "סוחר סמים" או יצליח להפריך את החזקה שבסעיף 31(6) לפקודה במסגרת התיק העיקרי אינו רב.

18. נוכח המפורט, בשים לב לסוג התפוס והעדר יכולת להבטחת החילוט לבד מתפיסתו - הבקשה להשבת הכסף התפוס נידחת. נוכח ההסכמה - מתייתר הדיון ביחס לטלפונים הניידים.

ניתנה היום, ב' חשוון תשע"ח, 22 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.